

Република Србија
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА
ЗАШТИТУ ПРАВА У ПОСТУПЦИМА
ЈАВНИХ НАБАВКИ

Бр. 4-00-578/2017

Датум, 28.07.2017. године

Београд

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија), одлучујући о захтеву за заштиту права подносиоца захтева групе понуђача коју чине „Еве комп“ д.о.о. из Београда – Земуна, ул. Цара Душана бр. 212, као овлашћени представник и „Облак технологије“ д.о.о. из Београда – Земуна, ул. Цара Душана бр. 212, као члан групе, чији је пуномоћник адв. Милан Ђаконовић из Београда, ул. Војводе Богдана бр. 3, поднетом у отвореном поступку јавне набавке добара – рачунарске опреме, ЈН бр. 91/2016, за који је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 04.11.2016. године, наручиоца Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање из Београда, ул. Др. Александра Костића бр. 9, у већу састављеном од члана Републичке комисије Весне Станковић, као председника већа и чланова Републичке комисије Јелене Стојановић и Светлане Ражић, као чланова већа, на основу члана 139. и члана 146. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015; у даљем тексту: ЗЈН), на седници одржаној дана 28.07.2017. године, донела је:

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ КАО ОСНОВАН захтев за заштиту права подносиоца захтева групе понуђача коју чине „Еве комп“ д.о.о. из Београда – Земуна, као овлашћени представник и „Облак технологије“ д.о.о. из Београда – Земуна, као члан групе и **ДЕЛИМИЧНО ПОНИШТАВА** отворени поступак јавне набавке добара – рачунарске опреме, ЈН бр. 91/2016, за који је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 04.11.2016. године, наручиоца Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање из Београда, и то у делу доношења Одлуке о обустави поступка јавне набавке бр. 404.3-1705/16-5 од 13.04.2017. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ наручилац Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање из Београда да подносиоцу захтева групе понуђача коју чине „Еве комп“ д.о.о. из Београда – Земуна, као овлашћени представник и „Облак технологије“ д.о.о. из Београда – Земуна, као члан групе, надокнади трошкове поступка заштите права у износу од 187.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Образложење

У предметном отвореном поступку јавне набавке добара – рачунарске опреме, ЈН бр. 91/2016, за који је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 04.11.2016. године, наручиоца Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање из Београда (у даљем тексту: наручилац), а чија процењена вредност износи 44.000.000,00 динара без ПДВ-а, групе понуђача коју чине „Еве комп“ д.о.о. из Београда – Земуна, као овлашћени представник и „Облак технологије“ д.о.о. из Београда – Земуна, као члан групе (у даљем тексту: подносилац захтева) је поднео захтев за заштиту права, који је наручилац примио дана 24.04.2017. године. Предметни захтев за заштиту

права поднет је након доношења Одлуке о обустави поступка јавне набавке бр. 404.3-1705/16-5 од 13.04.2017. године (у даљем тексту: Одлука о обустави поступка јавне набавке).

У поднетом захтеву за заштиту права подносилац захтева је оспорио законитост Одлуке о обустави поступка јавне набавке.

У том смислу, подносилац захтева је указао да је наручилац доношењем спорне одлуке повредио одредбу члана 109. став 2. ЗЈН, те као разлоге за обуставу навео околности које су нелогичне и необјективне. Образлажући наведено, подносилац захтева је најпре указао да је у оквиру оспорене одлуке наведено да је комисија за контролу квалитета констатовала да понуђена опрема одговара потребном квалитету, али да постоји одређена карактеристика која је захтевана у оквиру конфигурације PCI - експлоатациона радна станица, за коју према мишљењу комисије реално не постоји потреба да се она користи на свим рачунарима наведеног типа, намењених за „општи канцеларијски (шалтерски) рад“ и да она није неопходна имајући у виду намену ових рачунара, те да се иста односи на захтев за постојањем минимум 2 (два) PCI слота у оквиру конфигурације PCI. У вези са тим, подносилац захтева је указао да је у оспореној одлуци образложено појашњење овог става, али да је исто необјективно и да садржи низ нелогичности. Наиме, подносилац захтева је указао да је комисија за контролу нелогично констатовала да овакви слотови имају улогу у ситуацији када у старом рачунару који се мења новим рачунаром постоји нека картица PCI стандарда, која се не производи у новом PCIe стандарду, а неопходна је за рад, те је навела као постојећи пример у ПИО фонду који се односи на старе SCSI картице на које могу бити прикључени стари модели скенера, за шта комисија констатује да је довољно да постоји само један PCI слот. Према тврдњи подносиоца захтева, PCI слот представља параметар проширења било ког рачунара било којом PCI картицом која се инсталира у наведени слот и којом се омогућава додатни број излазних конектора на самом рачунару са циљем да се омогући повезивост већег броја уређаја (дођатни USB 2.0 портови, додатни USB 3.0 портови, додатни серијски (RS-232) портови, додатни паралелни (LPT) портови, додатни Firewire портови, додатни SATA конектори, додатни PATA конектори, и на крају крајева и споменути додатни SCSI портови). Према даљим наводима подносиоца захтева, сви наведени портови омогућавају даља проширења рачунарских конфигурација и даље актуелним врстама PCI картица које се могу наћи на тржишту, и дефинисаном спецификацијом минималног броја PCI слотова није подразумевано искључиво повезивање само једне (постојеће) PCI картице са SCSI конектором из старих рачунара фонда ПИО (чија је замена предвиђена). Подносилац захтева је указао да је нејасно на основу којих параметара је постојање захтеваног минималног броја од 2xPCI слота (коју је сам наручилац дефинисао и захтевао) комисија за контролу квалитета повезала са само једним типом постојећих картица у Фонду ПИО у оквиру старих рачунара на које се повезују стари скенери, на бази чега се кроз даља разматрања и образложења у наставку своје одлуке комисија позива на нове скенере и штампаче из плана набавке за 2017. годину и замену већ дотрајалих штампача и скенера, те на основу тога доноси закључак да је у потпуности искључена потреба за набавком рачунара са PCI слотом, тј. слотом који је сам наручилац дефинисао конкурсном документацијом према својим минималним потребама у минималном броју 2 комада у домену проширења рачунарских конфигурација, за које је наручилац након расписивања предметне јавне набавке, кроз одговор, дана 02.12.2016. године, на постављено питање које се односи на постојање дефинисаног минималног броја PCI и PCIe слотова са молбом да се овај услов измени, експлицитно и једнозначно навео следеће: „Наручилац је конкурсном документацијом дефинисао минималне техничке спецификације које понуђено добро мора да задовољи и остаје при свом захтеву. Понуђачи могу понудити и решења која су боља од минимално захтеваних“.

У вези са напред наведеним, подносилац захтева је указао и на чињеницу да на светском тржишту и тржишту Републике Србије постоји велики број произвођача опреме који захтевану спецификацију поседују већ у старту, те да пракса свих водећих произвођача рачунара и јесте прилагођавање одређених конфигурација потребама корисника по питању свих параметара проширивости, услед различитих потреба различитих корисника, па је и поред чињенице да већина произвођача опреме већ у старту испуњава овај захтев, нејасна тврдња и став да би се у овом случају радило специјално преподешавање само за потребе фонда ПИО, посебно ако се има у виду да је ово стандардизован процес код свих реномираних произвођача рачунара. Даље, а у вези са „Energy Star“ стандардом, подносилац захтева је указао да се исти сертификат односи на ефикасност искоришћења електричне енергије рачунара односно његове потрошње и да се овим сертификатом доказује да је

рачунар усаглашен са одређеним предефинисаним параметрима и опсезима потрошње који гарантују кориснику високу ефикасност и смањену потрошњу електричне енергије, па самим тим и уштеду у раду, а да постоји и правилник на сајту Energy Star, којим се произвођачи опреме руководе приликом сертификације и ресертификације својих рачунара за одређени стандард.

Подносилац захтева је навео да се наручилац позива у Одлуци о обустави поступка и на План јавних набавки за 2017. годину, указујући да је истим предвиђено покретање набавке скенера чиме би се смањили трошкови екстерне обраде документације. Имајући у виду наведено, подносилац захтева је напоменуо да је чланом 51. став 3. ЗЈН предвиђена обавеза објављивања плана јавних набавки, измена и допуна на Порталу јавних набавки у року од 10 дана од дана доношења. Увидом у Портал јавних набавки утврђено је да План јавних набавки за 2017. годину наручиоца није објављен, док се на интернет страници наручиоца налази саопштење са седнице Управног одбора РФ ПИО од дана 31.12.2016. године којим је усвојен План јавних набавки РФ ПИО за 2017. годину.

Подносилац захтева је на крају указао да је наручилац злоупотребио институт обуставе поступка на основу члана 109. став 2. ЗЈН, јер образложење Комисије за контролу да је престала потреба наручиоца за предметном набавком није адекватно образложено у складу са чланом 109. став 3. ЗЈН, а посебно имајући у виду да нису кумулативно испуњени услови из члана 109. став 2. ЗЈН, а осим тога, није јасно која од две наведене комисије спроводи поступак јавне набавке. Подносилац захтева је нагласио да наведено потврђује и решење Републичке комисије бр. 4-00-664/2016 од 25.05.2016. године.

Поред наведеног, подносилац захтева је указао да је наручилац дана 04.11.2016. године објавио Позив за подношење понуде на Порталу јавних набавки, интернет страници наручиоца и на Порталу службених гласила Републике Србије и базе прописа, а да је Одлуку о обустави поступка донео дана 13.04.2017. године, што представља повреду члана 9. став 2. ЗЈН, јер је наручилац дужан да поступа у складу са начелом ефикасности. Доношење одлуке четири месеца након отварања понуда, према мишљењу подносиоца захтева, представља очигледну повреду начела ефикасности, чиме је наручилац проузроковао штету како подносиоцу захтева тако и Републици Србији. Подносилац захтева је указао да је затражио увид у документацију дана 19.04.2017. године, као и да је увид у предметну документацију извршио дана 20.04.2017. године, о чему је сачињен Записник о увиду у предметну документацију, те да су тада присутни овлашћени представници групе понуђача сазнали да комисија за јавну набавку добара - Рачунарска опрема, ЈН бр. 91/2016, није сачинила извештај о стручној оцени понуда, већ да је одлука донета без наведеног извештаја, што представља и повреду члана 54. и 105. ЗЈН, јер комисија није поступила у складу са својим овлашћењима и дужностима на основу Решења о образовању комисије. Даље је подносилац захтева указао да је упутио, дана 25.01.2017. године, електронском поштом питања везана за информацију о даљем току поменуте набавке, те да је наручилац само потврдио пријем електронске поште, али да није дао одговор, што представља повреду члана 20. ЗЈН. Такође је подносилац захтева указао да је приликом увида у документацију о спроведеном поступку јавне набавке затражио од наручиоца да се присутним овлашћеним представницима групе понуђача омогући увид у целокупну документацију и копирање исте везано за рад комисије за контролу спровођења поступка ЈН, те да су се обавезали да ће о истом захтеву представници понуђача бити обавештени дана 20.04.2017. године до 16 часова, а да је наручилац путем електронске поште обавестио дана 20.04.2017. године у 18 часова, пуномоћника подносиоца захтева да ће о горе наведеном захтеву одлучити дана 21.04.2017. године. Подносилац захтева је указао да је дана 21.04.2017. године исти захтев је одбијен, јер наручилац сматра да је на основу ЗЈН омогућио увид у предметну документацију, што према мишљењу подносиоца захтева, представља повреду члана 11. и 16. ЗЈН. Осим тога, подносилац захтева је навео да је оваквим поступањем наручилац проузроковао материјалну и нематеријалну штету на основу Закона о облигационим односима.

На основу напред наведеног, подносилац захтева је предложио да се усвоји захтев за заштиту права и поништи оспорена Одлука о обустави поступка јавне набавке, те да наручилац надокнади трошкове поступка заштите права на име плаћене таксе за поднети захтев у износу од 120.000,00 динара и на име адвокатских трошкова за укупном износу од 159.180,00 динара и то за састав захтева за увид у документацију у износу од 45.480,00 динара, за разматрање списка у износу од 22.740,00 динара и за састав захтева за заштиту права у износу од 90.960,00 динара.

Републичка комисија је дана 04.05.2017. године примила одговор наручиоца на поднети захтев за заштиту права уз који је достављена комплетна документација у вези са предметним поступком јавне набавке.

Наручилац је указао да је Решењем директора Фонда бр. 022-4-9652/16 од 28.12.2016. године, након спроведеног поступка отварања понуда, а у току поступка стручне оцене понуда, образована Комисија за контролу спровођења поступка јавне набавке рачунарске опреме у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање (у даљем тексту: Комисија за контролу), која се није бавила стручном оценом приспелих понуда, већ је према свом задатку искључиво проверавала да ли захтевана опрема из конкурсне документације одговара потребама Фонда. Даље је наручилац навео да се Комисија за контролу у свом раду није бавила анализом опште употребе „PCI“ слота у свету информатике, о чему у свом наводу пише подносилац захтева, већ да се бавила специфичним потребама Фонда, а што је и задатак наручиоца сходно начелу ефикасности и економичности поступка јавне набавке, што се види из дела текста: „није потребна имајући у виду намену ових рачунара“. Наручилац је указао да Комисија за контролу није утврдила за спорно укупан захтевани број слотова „PCI-Express“ и „PCI“ веће или једнако 4, већ је увидела да је проблем у ограничавању да од захтеваних 4 слота бар 2 морају бити формата (PCI веће или једнако 2). Наручилац је указао да и да се Комисија за контролу бавила пре свега специфичном улогом „PCI“ слотова управо имајући у виду намену рачунара у Фонду и покушала да утврди која је специфична намена „PCI“ слотова, а коју не могу да испуне „PCI-e“ слотови новијег стандарда. У том контексту је Комисија за контролу утврдила специфичну примену „PCI“ слотова када не могу да се користе „PCI-e“ слотови новијег стандарда. Наручилац је додао да је, узимајући у обзир ову специфичну примену „PCI“ слотова када не могу да се користе „PCI-e“ слотови новијег стандарда, Комисија за контролу утврдила да не постоји оправданост за ограничавање да од захтеваних 4 слота бар 2 морају бити формата „PCI („PCI веће или једнако 2“), те да је осим тога јасно и недвосмислено утврдила да чак и тамо где несумњиво постоји потреба за слотовима PCI стандарда, то сигурно није захтевани број рачунара који је наведен у конкурсној документацији (550 комада), него значајно мањи број. Наручилац је напоменуо да се поступак контроле јавне набавке ЈН бр. 91/2016 вршио након поступка отварања понуда, те је тек тада утврђено да опрема одговара потребном квалитету, али да у техничкој спецификацији за рачунаре типа PCI (конкурсном документацијом су дефинисана четири типа рачунара који се набављају) специфицирана карактеристика није неопходна имајући у виду намену ових рачунара. Према тврдњи наручиоца, дефинисаним техничким спецификацијама доведено је у питање поштовање начела ефикасности и економичности поступка јавне набавке и начела обезбеђивања конкуренције, а што је законска обавеза, те би се куповином специфициране опреме купила опрема која има карактеристику која није потребна, имајући у виду намену ових рачунара у Фонду, па је тиме ограничена конкуренција, што је условило значајно мањи број понуђача, јер се предметна карактеристика (PCI слот) не налази у стандардним понудама рачунара, а што се види по броју поднетих понуда (поднете су само две понуде), а како је на овај начин ограничена конкуренција, може се довести у питање и конкурентност понуђене цене.

Даље је наручилац указао да од модела рачунара које је навео подносилац захтева, према јавно доступним информацијама, само један модел испуњава услов да, како то подносилац захтева наводи, „захтевану спецификацију поседују већ у старту, док сви други модели не испуњавају неки од захтеваних услова. У том смислу, наручилац је набројао моделе (и доставио одређене перформансе истих преузете са интернета) за које тврди да спуњавају услов да број слотова „PCI-Express“ и „PCI“ веће или једнако 4 и да су бар 2 формата PCI (PCI веће или једнако 2), али да не испуњавају друге захтеве из техничких спецификација за рачунар PCI, због чега је, како даље наводи, подносилац захтева покушао да прикаже нетачно стање на тржишту рачунара, које је својим истраживањем, Комисија за контролу установила, а то је да набавка овако специфициране опреме не умањује квалитет рада те опреме, али да су произвођачи принуђени да за овај тип рачунара (PCI) посебно дизајнирају рачунар према захтевима дефинисаним у техничкој спецификацији.

Затим је наручилац истакао да се, уколико је потребно извршити прилагођавање неке рачунарске конфигурације тако да се врши измена броја „PCI-Express“ и „PCI“ слотова, исто може извршити на више начина, од којих се један најчешће користи и то да се измени читава матична плоча, на којој се налази лежиште за процесор, као и меморијски слотови. То даље значи, према тврдњи наручиоца, да уколико би се заменом матичне плоче извршила и промена лежишта за процесор или промена типа меморијских слотова, тада би била неопходна и промена неке од компоненти (процесора, меморије) које захтевају поновну сертификацију рачунара у погледу енергетске ефикасности, односно за стандард „Energy Star“. Наручилац је указао да је Комисије за контролу у свом налазу указала на потребу да се изврши поновна сертификација рачунара у погледу енергетске ефикасности, односно за стандард „Energy Star“, имајући у виду управо ове случајеве.

Даље је наручилац указао да нису тачне тврдње подносиоца захтева да наручилац није објавио План јавних набавки за 2017. годину који је усвојен на седници Управног одбора која је одржана 31.12.2016. године, јер се наведеног дана седница није ни одржана, а План јавних набавки за 2017. годину је усвојен на седници Управног одбора која је одржана 31.3.2017. године, доношењем Одлуке о усвајању Плана јавних набавки за 2017. годину бр. 022.2-11/13 од 31.3.2017. године, а да је на интернет страници наручиоца, између осталог, наведено да је на 39. седници Управног одбора усвојен Извештај о редовном попису имовине Фонда на дан 31.12.2016. године, а не да је седница одржана тог дана. Осим тога, наручилац је истакао да није тачан ни навод подносиоца захтева да план јавних набавки није објављен на Порталу јавних набавки, с обзиром на то да је План јавних набавки објављен дана 24.4.2017. године. Према мишљењу наручиоца, доношење и објављивање Плана јавних набавки за 2017. годину нису у вези са реализацијом плана јавних набавки за 2016. годину, као ни са конкретном одлуком о обустави поступка јавне набавке која је била предвиђена Планом јавних набавки за 2016. годину.

Наручилац је додатно указао да је поступак јавне набавке спроводила Комисија за јавну набавку образована Решењем бр. 404.3-1705/16-1 од 03.11.2016. године са тачно дефинисаним задацима у складу са чланом 54. ЗЈН, а да је директор Фонда Решењем бр. 022.4-9652/16 од 28.12.2016. године, у складу са својим овлашћењима образовао независну комисију за контролу коју чине стручна лица из области информационих технологија и јавних набавки, а у циљу провере да ли су све спроведене радње у оквиру овог поступка јавне набавке, у складу са Законом и општима актима Фонда, као и да ли је рачунарска опрема која је предложена за набавку у складу са потребама Фонда у погледу квалитета, квантитета, те да ли све организационе јединице треба да имају исти квалитет опреме. У вези са тим, наручилац је објаснио и да је Комисија за контролу предложила директору Фонда да обустави поступак јавне набавке имајући у виду утврђене чињенице које су указале на несврхисходност предметне набавке као и могућност повреде начела обезбеђивања конкуренције у смислу члана 10. ЗЈН. Имајући у виду наведено, наручилац је указао да поступак јавне набавке није могао да се законито оконча доношењем одлуке о додели уговора, те да је једино могао да обустави поступак јавне набавке, а како не би довео у сумњу своје поступање, одлучено је да до краја ове буџетске године неће спороводити поступак јавне набавке за предметна добра, док се не утврде јасни критеријуми за стварним потребама.

Републичка комисија је, испитујући основаност предметног захтева за заштиту права, а након прегледа достављене документације о наведеном поступку јавне набавке, одлучила као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Разматрајући навод којим је подносилац захтева указао да је наручилац доношењем спорне одлуке повредио одредбу члана 109. став 2. ЗЈН, те као разлоге за обуставу навео околности које су нелогичне и необјективне, Републичка комисија најпре на основу увида у предметну конкурсну документацију, као неспорно констатује да се предметном јавном набавком набавља рачунарска опрема, за коју је наручилац у оквиру одељка II прописао техничке карактеристике, које су за рачунар „РС1 – Експлоатациона радна станица“ (као један од укупно четири типа рачунара), када је у питању основна плоча, под ставком 1.4 обухватале следеће: „број слотова PCI-Express и PCI веће или једнако 4, од чега обавезно PCI-Express 3.0 x 16 веће или једнако 1, PCI-Express x1 веће или једнако 1, PCI веће или једнако 2“.

Такође је неспорно и да је наручилац дана 02.12.2016. године објавио на Порталу јавних набавки одговоре на питања и сугестије заинтересованих лица, а у вези са припремањем понуда. Тако је једно од заинтересованих лица констатовало да је, када је у питању ставка 1.4 у оквиру техничких спецификација, број доступних слотова неубичајено велики за захтевани облик кућишта, као и да број PCI слотова буде 2 када постоје технички напреднији PCI слотови, будући да се, како је даље претпоставило наведено лице, ради о рачунарима који су за општу намену и који се неће значајно проширивати. У том смислу, заинтересовано лице је сугерисало наручиоцу да захтев преформулише на следећи начин: „број слотова PCI-Express и PCI веће или једнако 3, од чега обавезно PCI-Express 3.0 x 16 веће или једнако 1, PCI-Express x1 веће или једнако 1“, те да потврди да ће као прихватљиву прихватити понуду уколико је понуђени број слотова у складу са предложеном изменом. Наручилац је на наведено одговорио тако што је констатовало да је конкурсном документацијом дефинисао техничке спецификације које понуђено добро мора да задовољи, те истако да остаје при свом захтеву, а да понуђачи могу да понуде и решења која су боља од минимално захтеваних.

На основу увида у целокупну документацију о спроведеном поступку јавне набавке Републичка комисија као неспорну чињеницу констатује и да наручилац није извршио стручну оцену понуда, које су у

конкретном поступку јавне набавке, а према садржини Записника о отварању понуда бр. 404.3-1705/16-4 од 05.12.2016. године, поднете од стране два понуђача, тј. подносиоца захтева и правног лица „KING ICT“ d.o.o. из Београда.

Наведено је и наручилац констатовао у оспореној Одлуци о обстави поступка. Наиме, према садржини поменутог Одлуке, наручилац је поступак предметне јавне набавке обуставио сходно члану 109. став 2. ЗЈН и то услед чињенице да је након спроведеног поступка отварања понуда, у току стручне оцене понуда, а у циљу провере да ли су све спроведене радње у оквиру овог поступка јавне набавке, у складу са ЗЈН и општим актима Фонда, као и да ли је рачунарска опрема која је предложена за набавку у складу са потребама Фонда у погледу квалитета, квантитета, те да ли све организационе јединице треба да имају исти квалитет опреме, директор Фонда образовао Комисију за контролу коју чине лица из области информационих технологија и јавних набавки, која је утврдила да је поступак јавне набавке спроведен у складу са одредбама ЗЈН. Како то даље произилази из спорне Одлуке, у поступку провере да ли је опрема захтевана конкурсном документацијом у складу са потребама Фонда и да ли је одговарајућег квалитета, Комисија за контролу је констатовала да понуђена опрема одговара потребном квалитету, односно да овакав рачунар може да изврши све задатке за које је намењен, али да постоји одређена карактеристика која је захтевана у оквиру конфигурације PCI-експлоатациона радна станица, а реално не постоји потреба да се она користи на свим рачунарима (на огромној већини, преко 97%), намењених за „општи канцеларијски (шалтерски) рад“ и да она није неопходна имајући у виду намену ових рачунара. Комисија за контролу је утврдила да је у конкурсној документацији дефинисано да рачунар треба да поседује минимум 2 (два) PCI слота, који имају улогу у ситуацији када у старом рачунару који се мења новим рачунаром постоји нека картица PCI стандарда, која се не производи у новом PCI стандарду, а неопходна је за рад, нпр. у Фонду су старе SCSI картице на које могу бити прикључени стари модели скенера, за шта да је у тим случајевима довољно да рачунар поседује само један PCI слот. Стога, Комисија за контролу је заузела став да набавка овако специфициране опреме не умањује квалитет рада те опреме, али да су произвођачи принуђени да за овај тип рачунара (PCI) посебно дизајнирају рачунар према захтевима дефинисаним у техничкој спецификацији и да затим изврше сертификацију овог рачунара у погледу енергетске ефикасности, односно за „Energy Star“ стандард. У оспореној Одлуци је наведен и закључак поменутог Комисије да је набавка рачунара задовољавајућег квалитета и количина, али са карактеристиком која није утврђена као стварна потреба Фонда на захтеваном броју рачунара и која би могла да доведе у питање поштовање начела обезбеђивања конкуренције због чега је иста Комисија предложила одговорном лицу Фонда да се предметни поступак јавне набавке обустави. У оспореној Одлуци је дата и напомена наручиоца да је поступак јавне набавке ЈН 91/2016 покренут у 2016. години за чију реализацију су средства предвиђена финансијским планом за 2016. годину, а како би се обезбедило да расходи за ове намене буду извршени на тарет финансијског плана за 2016. годину. Осим тога, у Одлуци је констатовано да је Планом јавних набавки за 2017. годину планирана набавка већег броја скенера којима ће бити замењени уређаји старије генерације, а што ће значајно убрзати комуникацију и смањење трошкова Фонда за поштанске услуге и фотокопирање, те да ће ова набавка директно утицати на потребу екстерног скенирања докумената, што је у директној вези са смањењем трошкова екстерне обраде документације, а такође кроз набавку штампача ће бити извршена замена застарелих уређаја што ће значајно утицати и на трошкове одржавања и омогућити стандардизацију њихове употребе. Наручилац је констатовао да све ове набавке, планиране на начин да обезбеде ефикасније пословање уз истовремено смањење трошкова Фонда, у потпуности искључују потребу да се набављају рачунари са слотом PCI стандарда. Наручилац је на основу свега наведеног извео закључак да настала ситуација онемогућава да се започети поступак јавне набавке оконча у смислу доделе уговора, због чега је донета спорна одлука, сходно члану 109. став 2. ЗЈН.

Републичка комисија указује да је чланом 109. став 2. ЗЈН предвиђено да наручилац може да обустави поступак јавне набавке из објективних и доказивих разлога, који се нису могли предвидети у време покретања поступка и који онемогућавају да се започети поступак оконча, односно услед којих је престала потреба наручиоца за предметном набавком због чега се неће понављати у току исте буџетске године, односно у наредних шест месеци.

Из цитираних законских одредби, произилази да наручилац може, у било којој фази поступка јавне набавке, донети одлуку о обустави поступка јавне набавке. Међутим, да би се таква одлука донела, неопходно је да за то буду испуњени законом предвиђени услови, односно морају постојати разлози који морају бити такве природе да се нису могли предвидети у време покретања поступка, као и да исти онемогућавају да се предметни поступак оконча. Из аргументације наручиоца изложене у оспореној Одлуци о обустави поступка и у одговору на поднети захтев за заштиту права

произилази да је исти у тренутку када је требало да спроведе фазу стручне оцене понуда формирао Комисију за контролу која је уочила недостатке у конкурсној документацији, а који су се фактички односили на одређену техничку карактеристику за коју је утврђено да не представља стварну потребу наручиоца на захтеваном броју рачунара и која би могла да доведе у питање поштовање начела конкуренције, тј. захтев садржан у оквиру ставке 1.4 техничких спецификација да рачунари типа PCI поседују минимум два PCI слота. Према томе, у конкретном случају, наручилац је навео недостатак у конкурсној документацији у делу техничких спецификација, односно указао да је захтевао техничку спецификацију за један од укупно четири типа рачунара које набавља, а за коју му је Комисија за контролу сугерисала да је несврсисходна, при чему није навео и оправдане разлоге који би ишли у прилог томе да је постојала објективна сметња, односно немогућност да се исти „пропусти“ у сачињавању конкурсне документације отклоне. Ово нарочито ако се има у виду да је наручилац у фази пре истека рока за поношење понуда имао могућност да измени конкурсну документацију у спорном делу. Наиме, како то произилази из утврђеног чињеничног стања, наручиоцу је заинтересовано лице управо сугерисало наведено, тј. да је, када је у питању ставка 1.4 у оквиру техничких спецификација, број доступних слотова неубичајено велики за захтевани облик кућишта, као и да број PCI слотова буде 2 када постоје технички напреднији PCI слотови, будући да се ради о рачунарима који су за општу намену и који се неће значајно проширивати, на шта је наручилац одговорио, дана 02.12.2016. године, објављивањем на Порталу јавних набавки, да је конкурсном документацијом дефинисао техничке спецификације које понуђено добро мора да задовољи, те истако да остаје при свом захтеву, а да понуђачи могу да понуде и решења која су боља од минимално захтеваних.

Према томе, ако се има у виду све наведено, позивање наручиоца на околност да конкурсна документација садржи техничку спецификацију која не представља његову стварну потребу и која би евентуално могла да доведе у питање поштовање начела конкуренције, у конкретном случају, према оцени Републичке комисије, не може да представља основан разлог на основу ког би се обуставио поступак јавне набавке, имајући у виду одредбу члана 109. став 2. ЗЈН. Осим тога, Републичка комисија указује да наручилац није доставио доказе којима би оправдао разлоге који су га онемогућили да изврши стручну оцену приспелих понуда (укупно су биле поднете две понуде) на основу садржине постојеће конкурсне документације (наручилац је учинио неспорним да до стручне оцене понуда није ни дошло, односно да поступак није обустављен због тога што су поднете понуде неприхватљиве), нити због чега је био онемогућен да задовољи своју објективну потребу услед које је и покренуо предметни поступак јавне набавке, већ је само указао на накнадну утврђену несврсисходност захтеване техничке карактеристике, која се притом односи на само један од укупно четири типа рачунара који се набављају (тј. да рачунари типа PCI поседују минимум два PCI слота).

Имајући у виду наведено, разматрани навод подносиоца захтева је основан.

У вези са делом навода, којим је подносилац захтева указао да је наручилац био дужан да сачини извештај о стручној оцени понуда, Републичка комисија напомиње да је у конкретном случају наручилац пре стручне оцене понуда донео оспорену одлуку, те како стручна оцена понуда није ни била основ за обуставу поступка, то наручилац није био дужан да исти извештај и сачини.

Када је у питању навод којим је подносилац захтева указао да је наручилац повредио одредбе ЗЈН и проузроковао штету како подносиоцу захтева тако и Републици Србији, јер је оспорену Одлуку донео четири месеца након отварања понуда, Републичка комисија указује да евентуално прекорачење рока за доношење одлуке одређеном у позиву за подношење понуда, у смислу члана 108. став 1. и 2. ЗЈН, у конкретной ситуацији не представља повреду поступка која би за последицу имала поништај истог. Осим тога, Републичка комисија указује да како подносилац захтева, осим уопштене тврдње да је њему и Републици Србији проузрокована штета доношењем спорне одлуке четири месеца након отварања понуда, није доставио и доказе који би истим тврдњама ишли у прилог, као и да услед чињенице да подносиоцу захтева и поред ове околности (да је одлука донета четири месеца након отварања понуда) није ускраћено нити повређено право на благовремено подношење захтева за заштиту права, то је Републичка комисија исти навод оценила као неоснован.

Такође, у погледу навода којим је подносилац захтева указао да је упутио, дана 25.01.2017. године, електронском поштом питања везана за информацију о даљем току поменуте набавке, те да је наручилац само потврдио пријем електронске поште, али да није дао одговор, што представља повреду члана 20. ЗЈН, Републичка комисија указује да је чланом 20. ЗЈН прописан начин одвијања комуникације у поступку јавне набавке (и то пре свега у вези са додатним информацијама,

појашњењима и одговорима наручиоца). Стога, ако се има у виду да је у конкретном случају наручилац потврдио пријем електронске поште, као и да поменути чланом закона није прописана и обавеза наручиоца да одговара на питања која се односе на даљи ток поступка јавне набавке, то је Републичка комисија разматрани навод подносиоца захтева оценила као неоснован.

Даље, а у вези са наводом којим је подносилац захтева указао да се наручилац позива у Одлуци о обустави поступка План јавних набавки за 2017. годину, указујући да је истим предвиђено покретање набавке скенера чиме би се смањили трошкови екстерне обраде документације, али да је увидом у Портал јавних набавки утврдио да План јавних набавки за 2017. годину наручиоца није објављен, док се на интернет страници наручиоца налази саопштење са седнице Управног одбора РФ ПИО од дана 31.12.2016. године којим је усвојен План јавних набавки РФ ПИО за 2017. годину, што није у складу са чланом 51. став 3. ЗЈН којим предвиђена обавеза објављивања плана јавних набавки, измена и допуна на Порталу јавних набавки у року од 10 дана од дана доношења, Републичка комисија указује да доношење и објављивање Плана јавних набавки за 2017. годину нису у вези са реализацијом плана јавних набавки за 2016. годину, као ни са предметном Одлуком о обустави поступка јавне набавке која је била предвиђена Планом јавних набавки за 2016. годину, услед чега околности на које указује подносилац захтева нису у конкретном случају од утицаја на основаност донете Одлуке о обустави поступка јавне набавке.

На крају, Републичка комисија је разматрала навод којим је подносилац захтева указао да је дана 21.04.2017. године наручилац одбио његов захтев да му се омогући увид у целокупну документацију и копирање исте у вези са радом Комисије за контролу спровођења поступка јавне набавке, што представља повреду одредби ЗЈН.

На основу увида у целокупну документацију о спроведеном поступку јавне набавке Републичка комисија је утврдила као неспорну чињеницу да је подносилац поставио захтев наручиоцу да му омогући увид у целокупну документацију и копирање исте везано за рад Комисије за контролу спровођења поступка јавне набавке, што је констатовано на записнику о увиду представника подносиоца захтева у документацију о спроведеном поступку јавне набавке дана 20.04.2017. године.

Такође, као неспорну чињеницу Републичка комисија је утврдила да је наручилац дописом од 20.04.2017. године обавестио подносиоца захтева да је давањем на увид документације о спроведеном поступку предметне јавне набавке и омогућавањем копирања исте поступио у свему у складу са одредбама ЗЈН, те да је садржај извештаја о контроли спровођења поступка јавне набавке детаљно наведен у Одлуци о обустави поступка јавне набавке у којој су јасно и недвосмислено образложени сви разлози за њено доношење, тако да ова одлука садржи све обавезне елементе предвиђене законом, а да је подносиоцу захтева стављено на увид и омогућено копирање целокупне документације у поступку јавне набавке, која је неопходна за предузимање даљих радњих у поступку у складу са законом.

Када се има у виду одредба члана 110. став 2. ЗЈН, којом је изричито прописана обавеза наручиоца да омогући понуђачу увид у документацију и копирање документације из спроведеног поступка јавне набавке после одлуке о обустави поступка јавне набавке, то Републичка комисија указује да је наручилац био дужан да омогући подносиоцу захтева да изврши увид у сву документацију о спроведеном поступку јавне набавке, укључујући и документацију у вези са радом Комисије за контролу (као што су записници, извештаји и сл.), а на основу којих је донета конкретна Одлука о обустави поступка. Како из утврђеног чињеничног стања произилази да наручилац није поступио на наведени начин и није омогућио подносиоцу захтева увид у целокупну документацију о спроведеном поступку јавне набавке, а која би обухватала и документацију у вези са радом Комисије за контролу, то је исти, по оцени Републичке комисије, поступио противно члану 110. ЗЈН, али и члану 11. ЗЈН, којим је прописано да је наручилац дужан да обезбеди јавност и транспарентност поступка јавне набавке поштујући, али не ограничавајући се само на обавезе из овог закона.

Услед наведеног, разматрани навод подносиоца захтева је основан.

Имајући у виду све наведено, у конкретном случају је одлучено као у ставу првом диспозитива овог решења.

Након пријема ове одлуке, наручилац је дужан да изврши фазу стручне оцене понуда, тако што ће утврдити које су понуде испуниле све услове и захтеве предвиђене законом и конкурсном документацијом, те да уколико за то буду постојали услови прописани чланом 107. ЗЈН донесе правилну и закониту одлуку о додели уговора, при чему је дужан да целокупну стручну оцену

понуда детаљно документује и образложи у складу са чланом 108. ЗЈН. Међутим, уколико утврди да не постоје законски услови за доделу уговора, наручилац је дужан да у складу са чланом 109. ЗЈН донесе одлуку о обустави поступка. Донету одлуку, којом окончава поступак јавне набавке, наручилац је дужан да детаљно образложи и да исту објави на законом прописан начин. Поступање на изложени начин ће омогућити накнадну објективну проверу фазе оцењивања понуда и утврђивања основа за одлучивање наручиоца. Наручилац је дужан да отклони све пропусте и неправилности, које је Републичка комисија констатовала овим решењем.

Чланом 156. став 3. ЗЈН прописано је да ако је захтев за заштиту права основан, наручилац мора подносиоцу захтева за заштиту права на писмени захтев надокнадити трошкове настале по основу заштите права.

Одлука о трошковима донета је с обзиром на процењену вредност јавне набавке, а исти, како је то Републичка комисија утврдила, представљају стварне издатке које је подносилац захтева имао на име таксе плаћене за поднети захтев за заштиту права у износу од 120.000,00 динара и ангажовање адвоката за састав захтева за заштиту права у износу од 45.000,00 динара, те за разматрање списка у износу од 22.500,00 динара, што је укупно 187.500,00 динара. За преостали износ од 91.680,00 динара, колико је тражио преко признатог износа, а на име састава захтева за заштиту права, затим састава захтева за увид у документацију и за разматрање списка, постављени захтев је одбијен, с обзиром на то да је исти одређен преко износа који му припада по Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Сл. гласник РС“ бр. 121/12).

Републичка комисија напомиње да је наручилац дужан да у року од 25 (двадесетпет) дана од пријема предметног решења поступи по налозима Републичке комисије садржаним у овој одлуци, сходно одредбама члана 160. став 1. и члана 157. став 7. ЗЈН и да су уговори о јавној набавци који су закључени противно одлуци Републичке комисије ништави, сходно одредби члана 168. став 1. тачка 5. ЗЈН.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против одлуке Републичке комисије не може се изјавити жалба.

Против одлуке Републичке комисије може се тужбом покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана пријема одлуке.

ЧЛАН РЕПУБЛИЧКЕ КОМИСИЈЕ

На основу члана 47. став 3.
Пословника о раду Републичке комисије

Јелена Стојановић
Јелена Стојановић

Доставити (по ЗУП-у):

- 1) **наручиоцу:** Републички фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Београд, ул. Др. Александра Костића бр. 9
- 2) **подносиоцу захтева:** „Ewe comp“ d.o.o, Београд – Земуна, ул. Цара Душана бр. 212 (као овлашћеном члану у групи понуђача)
- 3) **пуномоћнику подносиоца захтева:** адв. Милан Ђаконовић, Београд, ул. Војводе Богдана бр. 3